

ГЕРОЯ ДОС АЛЕ ... НЕ УД

Життя багате на подвиги, а, отже, й на героїзм. Герої
возносять на п'єдестали історії. Так тра

Зголоситися на таке завдання міг тільки великий відчайдух та сміливець, бо шансів на успіх було практично обмаль. Єдиною гарантією залишалось дочекатися підходу артилерії - перед прицільним гарматним обстрілом бетонні стіни навряд чи встояли б. Але де ж та артилерія? Де авіація? Натомість по рації командир дивізії шаленіє від люті: «Чому зупинились?! Вперед і тільки вперед, бо зірвете завдання».

Ось тоді доля і зупинила свій вибір на молодому сержантові Миколі Синянину. За одними даними, йому наказали знищити ворога, за іншими, він сам попросився на завдання. Втім, зараз це не так важливо. Важливо інше - наскільки хлопець проявив силу волі і своє бійцьвське вміння. Підібравши відповідний момент, він, маскуючись, підповз до води, заглибився і поволі, дихаючи через очеретину, почав пробиратися до протилежного берега. А тим часом на воду лягла димова завіса - це постаралися однополчани, прикриваючи товариша. Такий маневр цілком вдався. Микола непомітно вибрався із річки. Однак головніше залишалось попереду - також непомітно пробратися до укріпленого кулеметного гнізда і знищити його протитанковими гранатами.

Відстань до дота меншала й меншала. Спочатку Микола повз по-пластунськи, потім, поближче до цілі, прискорився перебіжками. Але ворог також не дрімав. Гітлерівці у бокове віконце за примітили солдата і добряче обстріляли з автомата.

Знову довелося манев-

рувати - притаїтися на деякий час, вдаючи, ніби його вбили. Знову боротьба нервів, задумів, тактик. І, безперечно, виграв Микола Синянин, адже гітлерівці прогавили його черговий несподіваний ривок. Одна за одною у ціль полетіло декілька гранат. А про те, що було далі, через тиждень розповіла газета 172-ої стрілецької дивізії «Шлях до перемоги» у матеріалі «Безсмертя»: «...Ніхто не думав, що після вибухів Микола Синянин помчить до дота. А він вчинив саме так. Через хвилину уже стояв перед вирваними дверима укріплення. Стояв на повен ріст перед фашистськими кулеметниками. Що думав Синянин у цю секунду? Може, про те, щоб повторити подвиг Олександра Матросова і грудьми навалитися на амбразуру. Чи метнути туди ще одну гранату і разом злетіти у повітря? Вцілілі німці остовпіли, побачивши за три кроки від себе радянського автоматника з протитанковою гранатою в руці. Кулемет ворога замовк».

Як розправився Синянин із фашистами, наразі невідомо. Пізніше лише встановили, що усі, хто був у дзоті, загинули від осколків та куль. В одного лише була розчовпана голова - мабуть, у рукопашній добивав Синянин ворога прикладом.

Цим самим, по суті, він виконав доведене завдання і міг спокійно зайняти оборону в укріпленому місці. Однак хлопець знову вдається до несподіванки. І для ворогів, і для товаришів. Він схопив трофейного кулемета, вискочив на дзот і давав поливати свинцевим вогнем противника.

Якого ще більшого заклику для атаки потрібно?! Бійці дружно піднялися з рівнини, кинулися до річки, із незначними втратами здолали водяний рубіж і почали тіснити фашистську оборону з правого флангу. Слушний момент було використано з повною вигодою. І бійці в наступальному по-

СТОЙНИЙ, ДОСТОЄНИЙ

роїв. Однак не завжди справедливу славу
трапилося, зокрема, і у Перевередові

риві навіть не відчули, як раптом захлинувся кулемет на дзоті. Оскільки стріляв Микола стоячи, відчувши, напевне, смак перемоги, він став справжньою живою мішенню. Одна із ворожих черг виявилася напрочуд прицільною. Ніби бритвою, від серця до живота, полоснула кулі по тілу, Микола так і впав, ніби підкошений. Але що дивно - із рук кулемета не випустив. У такому стані його і застали бійці, котрі, вибивши фашистів із села, повернулися, щоб похоронити полеглих.

Звичайно, такий подвиг не міг залишитися непоміченим. У декількох фронтів газетях з'явилися матеріали

про героїство Синяніна. В одній із них навіть йшлося про те, що Микола знищив не один ворожий дзот, а два. А підсумувала серію публікацій згадана уже «дивізійка» «Шлях до перемоги». Підсумковий матеріал з цього приводу завершувався такими словами «Безсмертя. Це слово стало поруч з іменем сержанта Миколи Сергійовича Синяніна. Це ім'я назавжди збереже в своїй пам'яті звільнений від німецько-фашистських загарбників і рабства радянський народ».

Звичайно, у Перевередові, та й не тільки, про подвиг солдата пам'ятають. Однак завжди, коли заходить мова про відзначення цього подвигу, усі з подивом низують плечима - жодної медалі чи ордену. Чому?

Будучи в Центральному архіві Міністерства оборони колишнього Союзу (м.Подо льськ), пощастило натрапити на декілька цікавих документів.

Перший - це фотокопія комсомольського квитка Миколи Синяніна. На другій сторінці цього квитка досить виразно і розбірливо проглядаються слова: «Погиб смертю хоробрих у боях за Перевередов. Представити посмертно к званню Героя Советского Союза».

Другий - рапорт командирів 388-го стрілецького

полку та 172-ої стрілецької дивізії своєму вищеставленому начальству. Зокрема, в останньому повідомленні йшлося детально про геройський вчинок бійця, а в кінці комдив резюмував послання: «Прошу представити до звання Героя Радянського Союзу».

Можливо, справді, зірка героя засяяла б на грудях відважного солдата. Це скоріше при умові, якби він залишився живим, і якщо й не добивався б нагороди, то, принаймні, нагадував би про справедливість. А так - війська пішли вперед, Микола залишився навечно спочивати на волинській землі. Поклали в архів клопотання командира дивізії, бо на цьому, по суті, й закінчується паперово-нагородна епопея.

Ось так і залишився Микола Синянін наодинці із посмертною славою, із кулями у грудях і, на жаль, без справжнього належного визнання. Здавалося, навіщо на відстані майже шести десятиліть від згаданої події ворухити спокій, який витає над полеглим, навіщо йому самому уже та запізнана медаль, якщо вона колись і з'явиться у реєстрах...

Відповідь одна - заради історичної справедливості. Бо якщо, скажімо, поряд із заслуженою відзнакою для справжніх фронтовиків, зараз декому, хто й не нюхав фронтного пороху, перепадають ювілейні медальки, то на цьому фоні слава Миколи Синяніна має вигляд зовсім ображеної.

Зрештою, ображатися на минуле не варто. Варто йти у прийдешнє з надією, що справедливість рано чи пізно восторжествує.

Євген ЦИМБАЛЮК.